

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

<p>Název:</p>	<p style="text-align: center;"><i>Ekologizace provozu školy pod lupou</i></p> <p><i>Přívlastkem „ekologický“ jsme si zvykli označovat předměty a procesy, které v ideálním případě mají příznivý vliv na životní prostředí, či se je snaží minimálně zatěžovat, nebo alespoň nezhoršovat.</i></p> <p><i>Naším každodenním chováním doma i v zaměstnání přímo působíme a ovlivňuje naše životní prostředí. Za klíčovou považujeme spotřebitelskou změnu chování vstřícné snižování dopadu na životní prostředí.</i></p>
<p>Cíl:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Osvojit si znalosti, dovednosti i postoje vedoucí ke snižování dopadu na životní prostředí. • Získat pocit odpovědnosti za stav životního prostředí. • Naučit se všimnout si svého okolí z pohledu šetrného spotřebitele. • Přispět k samostatnosti a aktivnímu zapojení do řešení problémů spojených s ekologizací školy.
<p>Motivace:</p>	<p><i>Za stav životního prostředí nejsou odpovědné pouze velké podniky, zemědělství či energetika; odpovědná je i každá domácnost, škola či kancelář. Zhruba třetinu podílu na znečištění prostředí nesou domácnosti a soukromá automobilová doprava.</i></p> <p><i>Proč usilovat o environmentálně/ekologicky příznivý provoz</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Snižování zátěže životního prostředí díky pořizování environmentálně příznivého zboží a služeb • Příklad pro ostatní občany, jiné úřady, školy, firmy • Může také znamenat úspory nákladů • Zdravější prostředí pro žáky, pracovníky a návštěvníky <p>Obecně můžeme říci, že provoz zařízení (školy, jídelny, domácnosti, továrny, úřadu) je tím „ekologičtější“, čím nižší jsou jeho nároky na materiál a energii a čím méně zatěžuje vnější prostředí svými odpady. „Ekologický provoz školy“ pak znamená nejen úsporné nakládání s materiálem, vodou a energií a omezování odpadů z provozu školy, ale s ohledem na hlavní poslání školy - vzdělávat a vychovávat.</p> <p><i>Jak tedy vychovávat a vzdělávat, aby si právě žáci odnesli do života návyky, které budou uplatňovat ve svém životě a na svém pracovišti? Odpověď zní: Tím, že je to budeme učit a sami půjdeme příkladem.</i></p>
<p>Doba trvání:</p>	<p>1 hodina na přípravu ve škole, 14 dnů samostatné práce, 1 hodina na vyhodnocení</p>

Metodický list Lísky pro učitele na podporu EVVO ve školách č. 53/2012

© Vydává Líska – o.s. pro EVVO ve Zlínském kraji, Z. Kalandry 1095, 755 01 Vsetín,
www.liska-evvo.cz pro ALCEDO – středisko volného času ve Vsetíně.

Metodické listy jsou vydávány v rámci projektu „Školní program krok za krokem – další vzdělávání pedagogů při zajišťování EVVO v MŠ, ZŠ a SŠ“, registrační číslo projektu CZ.1.07/1.3.09/03.0016
Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Místo:	Učebna
Potřeby a materiál:	<p>Pracovní listy, internet, další vhodné materiály související s danou problematikou.</p> <p>Tématu se v České republice dlouhodobě věnuje zejména Ekologický institut Veronica v Brně, http://www.veronica.cz/?id=302</p>
Postup:	<ul style="list-style-type: none"> ✓ V motivační hodině budou nejdříve žáci třídy seznámeni s uvedeným tématem, postupem práce a pravidly. ✓ Dále budou rozděleni do skupin. Každá skupina dostane za úkol zpracovat jednu oblast ekologizace školy. Vodítkem budou otázky z metodického listu. ✓ Dle potřeby může vyučující některá témata sloučit, nebo pracovat jen s vybranými. Důležité ale je, seznámit žáky se všemi oblastmi. ✓ Jednotlivé oblasti si mohou žáci losovat, nebo si je demokraticky vybrat. <p>Oblasti ekologizace školy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Spotřeba energie • Hospodaření s vodou • Odpady a nakládání s nimi • Výpočetní a kancelářská technika, papír a papírové výrobky • Čištění a úklid • Zahrada školy, případně hřiště a další školní pozemky • Školní jídelna, školní bufet • Propagace, informovanost <p>Vyučující nastříhá z uvedeného metodického listu, vyznačené oblasti i s otázkami a rozdává určeným skupinám.</p> <p>Na základě otázek, které dostanou k zodpovězení, budou informace vyhledávat a zjišťovat. Ke své práci si mohou zvolit (některého dalšího vyučujícího, vedoucí kuchyně, správního zaměstnance, hospodářku, zástupce ředitele školy, případně někoho z rodičů), jako svého poradce či konzultanta.</p>

Metodický list Lísky pro učitele na podporu EVVO ve školách č. 53/2012

© Vydává Líska – o.s. pro EVVO ve Zlínském kraji, Z. Kalandry 1095, 755 01 Vsetín,
www.liska-evvo.cz pro ALCEDO – středisko volného času ve Vsetíně.

Metodické listy jsou vydávány v rámci projektu „Školní program krok za krokem – další vzdělávání pedagogů při zajišťování EVVO v MŠ, ZŠ a SŠ“, registrační číslo projektu CZ.1.07/1.3.09/03.0016
Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

	<p>V každé skupině je třeba dohlédnout na rozdělení rolí. Bude na vás, jaké role jim navrhnete, (např. vedoucí skupiny, zapisovatel, člen hodnotící komise, odborník na vyhledávání informací atd.)</p> <p>Úkolem každé skupiny je získat, co nejvíce informací ve své oblasti. Za každou informaci obdrží skupina jeden kredit.</p> <p>Každá informace = 1 kredit</p> <p>Hodně informací = hodně kreditů</p> <p>Otázky směřují ke stávajícímu stavu určené oblasti na škole.</p> <p>Dalším úkolem pro žáky je navrhnout činnosti, které by tuto situaci řešily lépe, environmentálně šetrně. Návrhy by měly být reálné a přijatelné pro všechny zúčastněné.</p> <p>Opět platí, každý reálný postup = správná informace = 1 kredit</p> <p>Na zpracování úkolu, poskytně vyučující 1- 2 týdny</p>
Reflexe	<p>Jednotlivé skupiny budou prezentovat své výsledky a členové hodnotící komise (ta je tvořena ze zástupců jednotlivých skupin + vyučující) rozhodují o přidělení kreditů. Na základě počtu přidělených kreditů je stanoveno pořadí skupin.</p> <p>Výsledky mohou být prezentovány na www stránkách školy, ve školním časopisu nebo na nástěnce.</p>
Začlenění tematických okruhů PT:	<p>EVVO:</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské aktivity a problémy životního prostředí - vztah člověka k prostředí <p>OSV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podpora týmové práce - zlepšení mezilidských vztahů - rozvoj komunikačních dovedností
Cílová skupina	2. stupeň ZŠ, SŠ

Metodické listy jsou ke stažení na www.liska-evvo.cz/skolam

Metodický list Lísky pro učitele na podporu EVVO ve školách č. 53/2012

© Vydává Líska – o.s. pro EVVO ve Zlínském kraji, Z. Kalandry 1095, 755 01 Vsetín,
www.liska-evvo.cz pro ALCEDO – středisko volného času ve Vsetíně.

Metodické listy jsou vydávány v rámci projektu „Školní program krok za krokem – další vzdělávání pedagogů při zajišťování EVVO v MŠ, ZŠ a SŠ“, registrační číslo projektu CZ.1.07/1.3.09/03.0016
Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

PRACOVNÍ LISTY EKOLOGIZACE PROVOZU ŠKOLY

Příklady uvedených otázek zahrnují jen část námětů, které lze řešit. Na vyučujícím bude, zda ještě připraví další problémové otázky, související přímo s podmínkami jejich školy.

Spotřeba energie

- Jaké druhy energie jsou ve škole využívány?
- Jejich zdroje jsou obnovitelné, nebo neobnovitelné?
- Jsou na topných tělesech regulační ventily?
- Jsou topná tělesa zakryta nábytkem, závěsy nebo jinými předměty?
- Jsou za radiátory reflexní fólie odrážející teplo? Větrá se krátce a intenzivně?
- Jsou instalovány úsporné žárovky?
- Jaká částka je ročně vynakládána na tyto energie?

Hospodaření s vodou

- Jsou instalovány pákové baterie a úsporná splachovadla?
- Kapou kohoutky nebo baterie ve třídách?
- Je využívána dešťová voda?
- Jaká částka je ročně vynakládána na spotřebu vody?
- Neplýtvá se zbytečně vodou při mytí (ruce, tabule)?
- Využívají žáci na pití běžnou balenou vodu, nebo z kohoutku?
- Jaká je kvalita vody z kohoutku v porovnání s balenou?

Odpady a nakládání s nimi

- Třídí se ve škole odpady? Jak?
- Je v budově školy dostatečné množství nádob a tříděný odpad?
- Jsou tyto nádoby viditelně a srozumitelně označené?
- Jaké druhy odpadů vznikají?
- Jakou částku vynakládá škola na likvidaci odpadů?
- Pořádá škola pravidelně sběr papíru?
- Jakým způsobem je likvidován tříděný odpad?

Metodický list Lísky pro učitele na podporu EVVO ve školách č. 53/2012

© Vydává Líska – o.s. pro EVVO ve Zlínském kraji, Z. Kalandry 1095, 755 01 Vsetín,
www.liska-evvo.cz pro ALCEDO – středisko volného času ve Vsetíně.

Metodické listy jsou vydávány v rámci projektu „Školní program krok za krokem – další vzdělávání pedagogů při zajišťování EVVO v MŠ, ZŠ a SŠ“, registrační číslo projektu CZ.1.07/1.3.09/03.0016. Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Výpočetní a kancelářská technika, papír a papírové výrobky

- Jsou vypínány spotřebiče, pokud nejsou používány?
- Používají se papíry, sešity z recyklovaných materiálů?
- Jsou vyžívány papíry na tisk a další potřebu oboustranně?
- Jsou používány minimálně výrobky z PVC, nebo výrobky na jednorázové použití?
- Je nastavena aktivace úsporného režimu v případě nepoužívání (vypnutí monitoru po 10min, pevného disku po 20 min)?
- Je maximálně využívána elektronická pošta, zbytečně se netiskne?
- Jsou preferovány lepidla na vodní bázi?

Čištění a úklid

- Jsou u vchodu budovy, čistící zóny (rohože, zabraňující vnášení nečistot)?
- Jsou upřednostňovány čisticí prostředky bez chlóru a jeho sloučenin?
- Je používáno správné dávkování čisticích prostředků?
- Jsou upřednostňovány čisticí prostředky ve větších baleních?
- Jsou používány koncentrované čisticí prostředky?
- Jaká částka je ročně vynakládána na tyto prostředky?
- Jsou používány vhodné mechanické pomůcky, (mikro vláknové utěrky a mopy)

Zahrada školy, případně hřiště a další školní pozemky

- Je školní zahrada vybudována tak, aby byla podnětným prostředím pro žáky?
- Je Bio odpad ze školní kuchyně, který je vhodný ke kompostování, takto zpracován?
- Jsou rostlinné zbytky ze zahrady kompostovány?
- Jsou na školní zahradě pěstovány bylinky, které mohou být ukázkově použity na čaj?
- Mají žáci možnost vypěstovat si svoji „Bio“ zeleninu?
- Podílejí se žáci na péči o školní zahradu?
- Je zahrada využívána dle potřeb žáků k relaxaci?

Školní jídelna a školní bufet

- Respektuje skladba jídelníčku zásady zdravé výživy a kulturu stravování (dostatek času na oběd)?
- Je dávana přednost místním dodavatelům a dodavatelům z certifikovaného ekologického zemědělství?
- Proč jsou vhodnější a šetrnější k přírodě, potraviny od místních dodavatelů?
- Jsou nabízeny žákům i dospělým v rámci občerstvení, produkty Fair Trade?
- Je dbáno na zajištění pitného režimu dětí, jsou voleny vhodné nápoje, voda, čaje?
- Jsou nakupovány potraviny ve velkých baleních a obalech šetrných k přírodě?

Metodický list Lísky pro učitele na podporu EVVO ve školách č. 53/2012

© Vydává Líska – o.s. pro EVVO ve Zlínském kraji, Z. Kalandry 1095, 755 01 Vsetín,
www.liska-evvo.cz pro ALCEDO – středisko volného času ve Vsetíně.

Metodické listy jsou vydávány v rámci projektu „Školní program krok za krokem – další vzdělávání pedagogů při zajišťování EVVO v MŠ, ZŠ a SŠ“, registrační číslo projektu CZ.1.07/1.3.09/03.0016
Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Propagace péče o životní prostředí, výchova, informovanost

- Pracují na škole ekologicky zaměřené zájmové kroužky?
- Je na škole nástěnka, která se zabývá problematikou životního prostředí?
- Je vyučováno ekologické praktikum, nebo jiný volitelný předmět zaměřený na EV.
- Jsou ve škole využívány ekologické výukové programy?
- Mají žáci možnost přímého kontaktu s přírodou a životním prostředím v okolí?
- Mají žáci možnost seznámit se s produkty z místních farem?
- Má každý žák alespoň jedenkrát za školní docházku možnost zúčastnit vícedenního soustředění v pobytovém středisku ekologické výchovy, školy v přírodě s výrazným ekologickým zaměřením, nebo terénních projektových dnů, vícedenní ekologické exkurze apod.?

Metodický list Lísky pro učitele na podporu EVVO ve školách č. 53/2012

© Vydává Líska – o.s. pro EVVO ve Zlínském kraji, Z. Kalandry 1095, 755 01 Vsetín,
www.liska-evvo.cz pro ALCEDO – středisko volného času ve Vsetíně.

Metodické listy jsou vydávány v rámci projektu „Školní program krok za krokem – další vzdělávání pedagogů při zajišťování EVVO v MŠ, ZŠ a SŠ“, registrační číslo projektu CZ.1.07/1.3.09/03.0016. Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.